

Beszámoló a
Polgári Települési Értéktár Bizottság
2018. I. félévben végzett tevékenységéről

Összeállította:
Ferenczné Fajta Mária
PTÉB elnöke
2018.07.18.

A PTÉB feladata a Polgár közigazgatási területén fellelhető értékek beazonosítása és összegyűjtése. Együttműködve Polgár Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalával, az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtárral és a Polgár Városért Alapítvány Kuratóriumával a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény előírásainak megfelelően, az abban megfogalmazott célkitűzéseket követve végzi munkáját. A bizottság 2018. évi munkatervében vállalt feladatok és tevékenységek az értéktár teljessé tételére és az összegyűjtött nemzeti értékeink népszerűsítésére irányulnak.

Jelen beszámoló a bizottság 2018. július 18-án megtartott ülésén 8/2018 (VII.18.) PTÉB határozattal került elfogadásra, és az addig végzett tevékenységét tartalmazza.

Szakmai munka

Az idei év különleges Polgár város történetében, hiszen várossá nyilvánításának 25. jubileumi évfordulóját ünnepli. Ez alkalomból a Polgári Értékek Napján – 2018. szeptember 22-én –, minél több helyi értéket szeretnénk bemutatni a városlakóknak és az elszármazottak találkozójára érkezőknek. Értékeink gyarapításáért ismételten közzétettük a gyűjtésre irányuló felhívásunkat a PolgárTárs Havilapban. Annak érdekében, hogy a kategóriák ismertetésén túl konkrét példákat is bemutassunk a lakosságnak, kiegészítettük a hirdetést az eddig elfogadott és nyilvántartott értékek megnevezésével, továbbá minden hónapban bekerül az újságba egy-egy érték fotója rövid leírással.

Értéktári javaslatok

Az elmúlt időszakban személyesen vettük fel a kapcsolatot azokkal a javaslattevőkkel, akik jelezték javaslati szándékukat. Összesen 5 értéktári javaslat érkezett elbírálásra, és a bizottság döntése alapján mind az 5 érték bekerült a Polgári Települési Értéktárba.

Nemzeti érték	Kategória	Határozat száma
Barkó Imréné, született Móricz Julianna hagyományközvetítő és értékőrző munkássága	Kulturális örökség	3/2018 (VII.18.)
A Polgár Önkéntes Tűzoltó Egyesület muzeális értékű tűzoltó járművei	Ipari és műszaki megoldások	4/2018 (VII.18.)
Polgári Református Templom	Kulturális örökség Épített környezet	5/2018 (VII.18.)
Polgári Lovas Hagyományőrző Egyesület	Kulturális örökség	6/2018 (VII.18.)
Útmenti keresztek Polgáron	Kulturális örökség	7/2018 (VII.18.)

Rendezvények

Emlékünnepség

Dely Mátyás, a legendás pusztai állatorvos halálának 100. évfordulójáról emlékeztünk meg áprilisban. Halála emléknapján, április 18-án a polgári temetőben nyugvó állatorvos sírjára Maga László katolikus esperes plébános imája mellett helyezte el az emlékezés koszorúit és virágait: Polgár város lakosságának képviselőjében Tóth József polgármester, Balmazújváros és Hortobágy képviselőjében Gencsi Zoltán, a katolikus hívek és a Polgáron élő rokonok.

A Tiszántúl neves állatorvosának, közéleti személyiségének életét és munkásságát 2018. április 22-én kiállítással és könyvbemutatóval egybekötött ünnepségen idéztük fel. A jeles napon, az egykori lakóházán elhelyezett emléktáblánál, koszorúzással kezdődött a megemlékezés. A tisztelet virágainak elhelyezése után a Polgármesteri Hivatal dísztermébe invitáltuk a jelenlévőket.

A vendégek soraiban köszönthettük Polgár Város Önkormányzatának képviselőit, a környező települések polgármestereit, a Római Katolikus Egyház képviselőit, Dr. Tischler Istvánt Hajdú-Bihar Megye főállatorvosát, a megyében praktizáló állatorvosokat, a Dely Mátyás leszármazottait és a Dely utca lakóit. A Dely Mátyás pályaképét és életútját bemutató tablók és dokumentumokból álló kiállítás méltó háttérrel adott az azonos tartalmú előadásoknak. A tényekre és legendákra épülő életutat Gencsi Zoltán „Balmazújvárostól – Hortobágyig”, azaz nyugdíjba vonulásáig mutatta be, míg Olajos Istvánné „Az utolsó 26 év Polgáron” címmel, a nyugdíjba vonulásától haláláig tartó időszakot elevenítette fel. A színes, érdekességeket felsorakoztató előadásokon keresztül, az adott napon mindenki egy nagy tekintélyű, kivételes emberről emlékezett meg. Végül, ez alkalomra elkészült reprezentatív könyvét dedikálta a szerző. „Dely Mátyás a legendás híru pusztai állatorvos” címmel megjelent könyvében Gencsi Zoltán, a fellelhető irodalom, gazdag dokumentum és képanyag alapján mindenki számára érdekes és teljes képet fest a nevezetes személyiségről.

Polgári Értékek Napja

Az őszi önkormányzati ünnepek nyitónapján 2018. szeptember 22-én, a település értéktárában nyilvántartott értékek, és a város lakói számára jelentőséggel bíró tárgyi és szellemi emlékek népszerűsítését tűztük ki célul, a helybeliek és az elszármazottak körében. Az értéktár bemutatkozása mellett, tudatosan szeretnénk ráirányítani a figyelmet az értékőrző és hagyománykövetítő tevékenység fontosságára. Az egész napos rendezvényen a

gyermekektől- az időskorúakig minden korosztálynak kínálunk programot. A város főterén berendezett „utcák”-ban kiállítást láthatnak az elfogadott értékeinkről, Polgár Anno válogatott fotóiból, bemutatjuk Polgár egykori játékait, a helyi termelőket és termékeiket. Polgári ételeket kóstolhatnak és a polgári viseletet bemutató fotófal előtt megörökített felvételek nem csak a programon való részvételre emlékeztetik a résztvevőket, hanem elődeink öltözete is tovább öröklődik.

Délután az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár színháztermében a fotópályázat eredményhirdetését követően ünnepi keretek között, a színpadon folytatódik az értékeink bemutatása.

A rendezvény tervezete kidolgozásra került, a programelemek részleteinek egyeztetése még folyamatban van.

Nyilvánosság

A közelmúltban kezdte meg működését a Polgári Ipari Parkban Közép-Európa egyik legmodernebb készházigyártó üzeme. A Berger Házak Zrt. egyedülálló, automatizált technológiával, magas minőségű kezeltfa elemekből és környezetbarát anyagokból épít családi házakat és középületeket. Ennek apropójaként Varga Júlia műsorvezető-szerkesztő a Kossuth Rádió hallgatói számára készített riportot *A Hely* című műsorában. A házigyár népszerűsítése mellett kíváncsi volt a Hely múltbéli és jelenlegi értékeire is. A város történetére, érdekességeire, hagyományaira, híres emberekre, jelentősebb szervezeteire. A városközpont bejárása közben a Polgármester, a Polgár Városért Alapítvány Kuratóriuma-, a Lokálpatrióta Mozgalom Egyesület-, valamint a Polgári Települési Értéktár Bizottság elnöke mutatta be a településre leginkább jellemző, és az itt élő emberek számára fontos helytörténeti és értéktári vonatkozású helyeket, építményeket, személyeket, eseményeket.

Összegzés

A Polgári Települési Értéktár 5 értékkel bővült az előző beszámolási időszak óta, jelenleg 13 nemzeti értéket tart nyilván. (1.sz. melléklet.)

Folytatva a településen fellelhető értékeink felkutatását, továbbra is szándékunkban áll minél több magánszeméllyel, civil és társadalmi szervezettel felvenni a kapcsolatot, hiszen az értékeink összegyűjtése kizárólag a város lakosságának közreműködésével valósítható meg. Az értéktár propagálását segítő on-line és egyéb hirdetési felületeken megjelenő friss tartalmak közzétételével, az értékeink nyomon követhetőek, segít az értékmegőrző szemléletmód kialakulásában.

Polgári Települési Értéktár

	Nemzeti érték	Kategória	Határozat száma
<p>I.</p>	<p>Árvácska Népdalkör és a Tiszavirág Citerazenekar</p> 	<p>Kulturális örökség</p>	<p>6/2016. (IX.28.)</p>
<p>II.</p>	<p>Barankovics István (1906-1974) újságíró és keresztény-demokrata politikus főtéri mellszobra</p> 	<p>Kulturális örökség</p>	<p>7/2016. (IX.28.)</p>
<p>III.</p>	<p>Polgári Hurka-pite</p> 	<p>Agrár- és élelmiszer-gazdaság</p>	<p>8/2016. (IX.28.)</p>

	Nemzeti érték		Kategória	Határozat száma
IV.	Polgári csapásolás		Kulturális örökség	1/2017. (I.31.)
V.	Polgári Római Katolikus templom		Kulturális örökség Épített környezet	3/2017. (I.31.)
VI.	Kálvária Domb		Kulturális örökség Épített környezet Természeti környezet	4/2017. (I.31.)

	Nemzeti érték		Kategória	Határozat száma
VII.	„Polgár története” Monográfia		Kulturális örökség	8/2017. (V.3.)
VIII.	Dr. Dely Mátyás Polgáron elhelyezett bronz emléktáblája, állatorvosi munkássága		Agrár- és élelmiszer- gazdaság	9/2017. (V.16.)
IX.	Barkó Imréné, született Móricz Julianna hagyomány- közvetítő és értékőrző munkássága		Kulturális örökség	3/2018 (VII.18.)

<p>X.</p>	<p>A Polgár Önkéntes Tűzoltó Egyesület muzeális értékű tűzoltó járművei</p> <p>1. Lóvontatású kocsifecskenő</p> <p>2. Csepel D-350 tűzoltó gépjárműkocsifecskenő</p>	 	<p>Ipari és műszaki megoldások</p>	<p>4/2018 (VII.18.)</p>
<p>XI.</p>	<p>Polgári Református Templom</p>		<p>Kulturális örökség</p> <p>Épített környezet</p>	<p>5/2018 (VII.18.)</p>
<p>XII.</p>	<p>Polgári Lovas Hagyományörző Egyesület</p>		<p>Kulturális örökség</p>	<p>6/2018 (VII.18.)</p>

XIII.	Útmenti keresztek Polgáron	 A photograph of a stone crucifix standing in a field. The crucifix is made of light-colored stone and features a central figure of Christ on the cross. The base is a rectangular stone pedestal with a small arched niche. The background shows a grassy field under a clear blue sky.	Kulturális örökség Épített környezet	7/2018 (VII.18.)
--------------	-------------------------------	---	---	---------------------